

bb 59. a belföldi főszerkesztőség hireinek jegyzéke
14.00 órától zárásig

um

1981. november 9.

29. népfront-javaslatok a telefonellátottság javítására
30. az mnb hivatalos deviza- és valuta árfolyamai
31. nőorvosok tanácskozása debrecenben
32. bkv közlemény
33. politikai könyvkiállítás ózdon
34. fontos sándor festőművész kiállítása kisteleken
35. tótfalusi lászló ötvösművész munkái dunaujvárosban
36. üzemi tárlatsorozat kezdődött bács-kiskunban
37. a balázs jános képzőművész kör jubileumi kiállítása kaposváron
38. vietnami hétköznapiak - kiállítás dunaujvárosban
39. a szombathelyi barokk kamaraegyüttes nyilvános hangversenye
40. az iparművészeti múzeum közleménye
41. hazánkba látogat dr. bruno kreisky
42. országos tanácskozás az árelleőrzésről
43. felavatták pán józsef szobrát
44. a hnf környezetvédelmi munkabizottságának ülése
45. ifjúsági hét újpesten
46. végső bucsu jász dezsőtől
47. tudomány és technika háza zalaegerszegen
48. átadták a csongrád-szentesi tiszta hidat
49. bkv közlemény
50. megalakult a kamara külkereskedelmi tagozata
51. hild-éremmel tüntették ki mátészalkát
52. napló galéria debrecenben
53. társadalmi segítség a szabadságukért, a haladásért küzdő népeknek
54. kiállítás a vizivárosi galériában
55. halálos baleset
56. a teletext és a viewdata szolgáltatások magyarországon
57. időjárás
58. élő magazin a rátkai márton klubban
59. hírjegyeik

- -
- 34 -
- v é g e -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztette: halasi györgy, izzák erika, fehér péter

21.13/um

21.30

M.T.I.

Szerkeszti a Belföldi Főszerkesztőség
Szerkesztésért és kiadásért az MTI vezérigazgatója felel
Kiadja az MTI / Budapest I., Fém u. 5-7. 1426 Budapest / Pf.3. Tel.: 359-590 Telex: 22-4371

Belföldi hírek

k e d d
-----

bb 1. olaj helyett szén... - át programozott kazángyártás

i sz um bam pr

1981. november 10.

a hazai kazángyártók fokozatosan átprogramozzák gyártási, termelési terveiket. összhangban azokkal az intézkedésekkel, amelyek az olaj - s a gáztüzelés, -fűtés - szénrel való helyettesítésére ösztönöznek, a budapesti vegyipari gépgyár már az idén több mint megkétszerezte, s jövőre ismét megduplázza a szénkazánok termelését. ezzel teljes kazángyártásuk egyharmada ilyen típusokból áll majd. /tavaly a széntüzelésű kazánok még alig 10 százalékot képviseltek./ ezekkel a kazánokkal fűtik egyébként a társasházak, a lakóépületek, kommunális és szociális létesítmények jelentős részét.

a gyárban még a hetvenes években a szénhidrogén-program részeként gyors ütemben növelték az olaj- és a gázkazánok előállítását, a széntüzelésűekét gyakorlatilag megszüntették. akkoriban igen nagy volt az igény azokra a kazánokra, és a gyár több típust is kialakított. most azonban az energiaválsággal reneszánszát éli a hagyományos fűtés, azaz a széntüzelés. a budapesti vegyipari gépgyár kazánjait is forgalmazó szerelvényértékesítő vállalat már eleve úgy adta fel újabb rendeléseit a gyárnak, hogy az igények minél nagyobb részét a széntüzelésű típusokból elégítsék ki.

/folyt.köv./

- 1 -

bb 1. /olaj helyett ...folyt./um

a gépgyár ennek megfelelően kidolgozta új termelési programját, s megszervezték a korábban már bevált öntöttvas-szén-kazánok sorozatgyártását. ezzel egyidőben föltérképezik a lehetséges költségcsökkentő elemeket, például az ésszerűbb és gazdaságosabb kokszfelhasználásnál vagy a selejtarány mérséklésénél, mert jelenleg a vállalatnak még sokkal kifizetődőbb a kevésbé munkaigényes, kevesebb hibaforrással járó, a könnyebb lemezekből is összeszerelhető olaj- és gázkazánok gyártása. a gyár terveiben szerepel az is, hogy új széntüzelésű kazánokat fejlesszenek ki, figyelembe véve egy sor környezetvédelmi előírást és kényelmi szempontot. s mivel ezek a kazánok kézi formázással készülnek, a többi típushoz képest mostohább munkakörülmények között, a vállalati fejlesztési keretek egy részét átcsoportosítják erre a munkaterületre és tervet dolgoznak ki a szakmai utánpótlás biztosítására is. ezeket a ma még szorító gondokat rövid idő alatt úgy kívánják enyhíteni, hogy évente továbbra is legalább ezer kazán hagyja el a gyárkaput. /mti/

-.-

bb 2. téliesítik az építkezéseket - gazdaságos megoldások a szolnok megyei építőknél

end um azvpr

1981. november 10

a hideg idő beköszöntével téliesíti építkezéseit a szolnok megyei állami építőipari vállalat. a munkahelyeken olyan állapotokat teremtenek, hogy keményebb hidegben se szüneteljen a munka, tartani tudják a határidőket. a szolnoki papírgyár 6.1 milliárdos kiemelt nagyberuházásán, a iv. számú papírgépcsarnokában az épület végleges fűtési rendszere adja a meleget, másutt a régi gyár meglévő gőzhálózatáról látják el a téli betonozáshoz szükséges hőenergiával. az előre kiépített fűtési hálózatról kap meleget a hetényi géza kórház épülő új négyszáz ágyas pavilonja is, itt a technológiai szerelés esik a téli időszakra.

megteremtik a téli munka lehetőségét a budapesti 1600 személyes munkásszálló, a zalán uti bölcsőde és óvoda, továbbá a szolnoki széchenyi lakótelep 174 lakásának építkezésén is: száz különböző típusú gőzfejlesztőt, illetve hőlégfúvót alkalmaznak, s jó szolgálatot tesznek majd a hagyományos dobkályhák is. /mti/

-.-

- 2 -

bb 3. nagybáttonyi óvodaépítők

csiz um az pr

1981. november 10.

az idén elkészül a nagybáttonyi mátra lakónegyed ötszázadik lakása. az itt élő családokban sok a gyerek, ezért szükséges, hogy megépítsék a bányászváros ötödik, s egyben legnagyobb óvodáját. a százszemélyesre tervezett gyermekintézmény a jövő esztendőben nyit kaput: kivitelezésére kilencmillió forintot szánt a nagyközségi tanács, de a dolgok más-ként alakultak. hatszázezer forintot adtak a nógrádi szénbányák dolgozói - kommunista műszakjuk bérét - s a pénz mellé társadalmi munkát is följánlottak. másfélmillióval járul a költségekhez a nagybáttonyi fűtőber, és más helyi üzemek is kilátásba helyezték az anyagi támogatást. kitettek magukért a jövőbeli óvodások szülei: napról napra negyven-ötven társadalmi munkás segít az építőknél. így módon előreláthatólag jócskán megtakarítanak a kilencmillió költségből több jut hát a berendezésre és az időközben eltervezett sportudvar és óvoda kresz-park kiépítésére. /mti/

-.-

bb 4. baja: új hűtőkamrák - határidő előtt

ráb um az pr

1981. november 10.

határidő előtt két hónappal két új hűtőtermet adtak át a tatai „hűtőtechnika” ipari szövetkezet dolgozói baján, a magyar hűtőipar épülő hűtőházában. a hatalmas méretű hűtőtermekben egyedi tervezésű léghűtőket, kondenzátorokat és új típusú gyorsfagyasztó alagutakat szereltek fel. a tatai szövetkezet és a magyar energiagazdálkodási intézet szakemberei közösen tervezték meg a korszerű léghűtőket, amelyek a régiekhöz képest jobb hatásfokkal és kevesebb villamosenergia felhasználásával működnek.

a *Tataiak* összesen 10 millió forint értékű hűtőegységet szerelnek fel baján, a tataiak a most elkészült hűtőtermeken kívül még négyet készítenek. vállalták, hogy ezeket is több héttel határidő előtt - december végéig - átadják. a hűtőegységeket lépcsőzetesen szerelik, a már elkészült hűtőkamrákat nyomban üzembe is helyezik.

az új hűtőház méreteire jellemző, hogy amikor elkészül az utolsó hűtőkamra is, egyszerre 10 000 tonna élelmiszer hűtésére, tárolására lesz alkalmas, teljesítménye többszöröse lesz a régi bajai hűtőházénak. /mti/

- 3 -

bb.5. Laboratóriumoknak szállít - gazdaság és kutatóintézet társulása

dén/az/ig pr

1981. november 10.

az mta szegedi biológiai központja társulási szerződést kötött a mezőhegyesi mezőgazdasági kombináttal, a gazdaság állattenyésztési ágazatban keletkező melléktermék, a borjuvérsavó hasznosítására. erre azután került sor, hogy a biológiai központ genetikai intézetében megoldották a savó tisztítását, baktériummentesítését, s megfelelő tesztelési eljárásokkal bizonyították azt is, hogy ez a különleges módszerekkel tisztított anyag ugyanúgy alkalmazható a hazai kutatóintézetekben a sejtenyészetek gyarapítására, mint amit korábban a külföldről - évente körülbelül kilenvenezer dollárért - hoztak be.

a társulási szerződés alapján a mezőhegyesiek szállítják a savót, amelyet a szegedi biológiai központban tisztítanak, majd értékesítenek és ma már ellátják ezzel valamennyi olyan hazai kutatóintézetünket, ahol erre szükség van. egy újabb intézmény bevonásával előreláthatóan hamarosan lehetőség lesz a termelés további növelésére, s ekkor exportra is jut majd a világpiacra keresett mezőhegyesi melléktermékből./mti/

bb.7. több jelmez a télapóknak

1/os/pá/bam/ig pr

1981. november 10.

alig egy hónap múlva jön a télapó, s ez elsősorban a felnőttek számára jelenti azt: itt az ideje a gyermeki örömök előkészítésének. az illúzió megteremtéséhez az egyik nélkülözhetetlen kellék a „valódi”, télapó ruha, amiből - a jelmezkészítő és kölcsönző vállalatától kapott tájékoztatás szerint - az idén nem lesz hiány. felfrissítették és bővítették ugyanis a télapó ruha-kinálatot, új piros köpenyeket varrtak, s az elegendhetetlen nagyszakállból, kucsmából, valamint télapó zsákból is többet készítettek. budapesti mintegy ezer télapó számára elegendő kölcsön jelmez áll a gyermekintézmények, vállalatok rendelkezésére. az idén a vidéki igényeket is nagyobb arányban elégítik ki, tíz esküvői ruhakölcsönző üzletüket is ellátták télapó-jelmezekkel. budapesti már ezekben a napokban, békéscsabán, debrecenben, miskolcon, pécsen, szegeden, székesfehérváron, szombathelyen, tatabányán, veszprémben és zalaegerszegen pedig november közepétől fogadják az előjegyzéseket./mti/

- 4 -

bb.8. háromnegyed év alatt több mint 12,5 millió külföldi járt hazánkban

bi/sa/bam/ig pr

1981. november 10.

itt a háromnegyed évi friss statisztika: több mint 12 és fél millió külföldi érkezett hazánkba. az országos idegenforgalmi hivatal most közreadott tájékoztatója szerint ez 8 százalékkal több, mint 1980 hasonló időszakában volt. a külföldi turisták itt tartózkodási ideje mintegy 10 százalékkal nőtt. a kirándulók száma is emelkedett, körülbelül 5 százalékkal, az átutazóké viszont 6 százalékkal elmaradt a tavalyitól.

januártól szeptember végéig a szocialista országokból 10 772 000 vendég érkezett, tehát valamennyivel több, mint az elmúlt év első háromnegyed évében. ezen belül a turisták száma és tartózkodási ideje emelkedett, ugyanakkor azonban csökkent a kirándulók és az átutazók aránya. a turisták háromnegyede cseh-szlovákiából és az ndk-ból érkezett. a tőkés országokból 1 859 000 vendéget fogadtunk, csaknem 16 százalékkal többet, mint tavaly ilyenkor. különösen a kirándulók és az átutazók száma növekedett. ugyanakkor azonban rövidebb ideig tartózkodtak hazánkban. az elmúlt évekhez hasonlóan a tőkés országok közül az nszk-beli turisták érdeklődése volt a legélénkebb hazánk iránt. a külföldi idegenforgalmi bevételek mind a rubel, mind a dollárelszámolásu forgalomban emelkedett.

a 9 hónap alatt 4,4 millió magyar állampolgár utazott külföldre, 12 százalékkal több, mint az előző év hasonló időszakában. több mint 4 millióan utaztak a szocialista országokba, s a tavalyinál valamivel kevesebben: 377 ezren a tőkés országokba./mti/

bb.6. tiszta színek, lurex száldiszítés, sláger a csikos -elkészült a pápai textilgyár jövő évi mintakollekciója

bév/az/ig pr

1981. november 10.

a pápai textilgyárban - a tarkánszött keilmék legnagyobb hazai üzemében - elkészült a jövő évi mintakollekció, s megkezdték bemutatását a hazai és a külföldi kereskedőknek. a vállalat igyekezett lépést tartani a divatirányzatokkal: tiszta színekkel festették a keilmét, és megbontották a kockás inganyagok egyeduralmát is. a divatprognózis szerint egyre kedveltebb lesz a csikos keilme, különösen ha azt arany lurex szál is díszíti. a jövő évi kínálatban egyébként az eddiginél nagyobb arányban szerepelnek a széles keilmék és megjelent a pápai tarkánszött színes ágyneműanyag is, amellyel az olcsóbb árú választékát kívánják bővíteni.

az első bemutatók itthon és külföldön is sikert hoztak. a legnagyobb elismerésnek azt tartják a pápai textilgyár vezetői, hogy a jövő évi termékeikből máris több mint 600 ezer méternyi blúz és ing anyago vásároltak meg francia kereskedők./mti/

- 5 -

bb 9. kelendő a cimbalom - augsburgi orgonaépítők

i ag um bc pr

1981. november 10.

ha cimbalom pendül meg például egy amerikai vagy ausztrál szimfonikus zenekarban, szinte bizonyosan magyar gyártmányu hangszereken csendülnek fel bartók vagy kodály dallamai. a korszakos jelentőségű magyar zeneszerzők művei iránt világszerte megnőtt az érdeklődés, s alkotásaik egy részének hiteles megszólaltatásához nélkülözhetetlen a cimbalom.

a fővárosi művészi kézműves vállalat évente mintegy 50 koncertcimbalmo készít exportra, egyedi megrendelésre. az „egyedi”, a szó szoros értelmében is vehető, a nagy zenekarokon kívül magánszemélyek is vásárolják ezt a hangszert; akad, aki hobbiból ismerkedik vele, mások - cigányzenészként - kényerüket keresik általa. a nemzetközi piac a jelenleginek a többszörösét is átvinné a magyar vállalat hangszereiből. az üzem azonban sem cimbalomból, sem az ugyancsak híres pianinóiból és orgonáiból a jelenleginél többet nem tud gyártani. hiába jó üzlet a hangszerkészítés - egy-egy cimbalom átlagára 1500, a pianinóé 900-1000 dollár -, szakember hiányában képtelen többet készíteni. mindössze harminc hangszerkészítő dolgozik a cégnél, és bár jelenleg 25 szakmunkástanulójuk van, mindez kevés, különösen akkor, ha a korábbi tapasztalatok azt bizonyítják: a tanulók fele sem marad a vállalatnál, de még a szakmában sem. a vállalat termelését 1986-ig teljesen lekötötték a külföldi megrendelők, hazai művészekhez hosszú idő után először az idén jutott 15 cimbalom. a pianinókat - 1981-ben 220-at készítenek - főleg az nszk-ba, hollandiába, norvégia-ba, svájcba szállítják. orgonákat is leginkább nszk-beli megrendelésre készítenek. jelenleg az augsburgi szent pankratius templom hatalmas orgonáján dolgoznak. a megrendelést verseny-tárgyaláson nyerték el. az orgonát itthon teljesen felépítik, „intonálják”, majd részeire szedve szállítják a helyszínre. ott ismét építés, hangolás következik - 1983-ban a budapesti vállalat orgonájának hangjai töltik be a letűnt korokban kalandozó magyar lovass csapatok ostromolta kisváros templomát. /mti/

bb 10. gyermekkönyvhét: november 30. - december 6.

i km um bc pr

1981. november 10.

november 30. és december 6. között ismét megrendezik - immár negyedik alkalommal - a gyermekkönyvhétet. az akciónak - a tavalyihoz hasonlóan - az a célja, hogy megnyerje a legfiatalabbakat az olvasásnak, felkeltse érdeklődésüket a könyvek iránt. e szándékot tükrözi a könyvseregzszele változatlan jelmondata: „olvassatok minden nap!”,

/folyt.köv./

-6 -

bb 10. /gyermekkönyvhét... folyt.um

az országos gyermekkönyvhét szervező bizottsága a napokban juttatta el tájékoztatóját, és felhívását az iskolákhoz, a könyvesboltokhoz. a felhívásban megállapította, hogy a könyvkiadás és a terjesztés, a könyvtárhálózat jelentős fejlődése ellenére hazánkban még sok a nem, vagy keveset olvasó gyermek. különösen azokon a helyeken, ahol a könyvterjesztés szervezete, a bolthálózat nem képes elegendő mennyiségű és választéku könyvet eljuttatni, nem működik megfelelő iskolai vagy közkönyvtár, illetve nagyobb részt olyan gyermekek élnek, akiknek a családjában nem alakult ki a rendszeres olvasás szokása, hagyományai. e településeken a pedagógusok, a közművelődés munkatársai, az úttörőmozgalom vezetői segítségét kérve a gyermekkönyvhét alkalmából fokozottan szorgalmazzák a könyvellátás javítását.

a móra ferenc ifjúsági könyvkiadó ebben az évben előreláthatólag mintegy 320 művet jelentet meg, közülük 20 kötet gyermekkönyvheti újdonság lesz. ezenkívül a zeneműkiadó két, a közgazdasági és jogi könyvkiadó, valamint a medicina könyvkiadó egy-egy kiadványt ajánl ez alkalomból a fiatal olvasók figyelmébe.

a gyermekkönyvhét országos megnyitóját november 30-án kaposvárott a palmyra togliatti megyei könyvtárban rendezik. a központi megnyitón kívül országsszerte tartanak gyermekkönyvheti programokat. több helyütt olvasás-népszerűsítő rajzversenyt rendeznek, s a legsikerültebb munkákat kiállításon mutatják be. népszerű ismert könyvekben közöltekről szellemi vetélkedőket szerveznek. sok iskolában könyv-csereberét indítványoznak: a gyerekek egymásnak ajándékozzák vagy kölcsönadják régebbi vagy már elolvasott könyveiket. december első napjaiban számos iskolában színház- és mozilátogatásra invitálják a tanulókat: olyan művek megtekintésére, amelyek irodalmi adaptációként kerültek színpadra vagy filmvászonra. író-olvasó találkozók, könyvpremierek, dedikálások, rendhagyó irodalmi órák, matinék is színesítik számos iskolában a programot.

a gyermekkönyvhét idején a gyermek és ifjúsági könyvszolgálat budapesti, május 1. uti kiállítótermében a móra kiadó ez évi könyveiből, s az olvasmányok ihlette gyermekalkotásokból összeállított tárlat várja majd az érdeklődőket. /mti/

-.-

- 7 -

bb 11. reciprok-komédia - bemutató előtt a pesti színházban

i gi um bc pr

1981. november 10.

egy újságíró pokoljárásáról szól csurka istván reciprok-komédia című darabja, amelyet november 26-án mutat be a pesti színház. a már háziszerezőnek számító író művének hőstét harsányi gábor alakítja - vendégként. a déli jelentés című lap munkatársaként szokványos feladatot kap felettesétől: el kell mennie az egyesült vegyi művekbe, hogy majd riportban számoljon be tapasztalatairól. fürjesi rossz előérzettel lép be a gyárba, s nem csalódik. kiderül, hogy a falakon belül nem ipari termelés, hanem agyomosás és fogalomhelyesbítés folyik - nagyüzemi méretekben.

csurka istván a reformokról szól új darabjában, arról, hogy mindannyiunkat fenyeget a belenyugvás, a megalkuvás veszélye. ám a jövő, a továbblépés változásokat követel, s ez elől senki nem futamodhat meg, mert a valóság megtagadása csak ideig-óráig lehetséges. a reciprok komédiát horvai istván rendezi.
/mti/

-.-

bb 12. palavessző, kalamáris, kiskáté - száz éves iskolát költöztettek az ópusztaszeri skanzenbe

dén um az pr

1981. november 10.

egy régi egytantermes tanyai iskolát és a hozzá tartozó szolgálati lakást építettek ismét fel az ópusztaszeri nemzeti történelmi emlékpark skanzenjében. a százéves épület gerendáit, ajtóit, ablakait, cserepeit, tégláit a szomszédos község, pusztaszer árpádalmi külterületéről szállították a helyszínre. a környék elnéptelenedése miatt bezárt, lebontott, majd újra fölláttított házacskaiban a jövő tavasszal nyílik meg az egykori elemi népoktatás emlékeivel berendezett iskolamúzeum.

nyugdíjas - és mai pedagógusok, ma is működő oktatási intézmények ajándékként eddig már mintegy négyezer tárgyat gyűjtöttek össze, hogy mult századi padokkal, szekrényekkel, szemléltető eszközökkel rendezhessék majd be a tantermet. muzeumi tárgy lesz a palatábla, a palavessző, a kalamáris, az ábécés könyv, a kiskatekizmus, a faragott lábu golyós számológép, a tanulókról, a tanítókról készült sok fénykép és számos régi bizonyítvány is. /mti/

-.-

- 8 -

bb.13. szarmaták, jászok kincse, házfalak az árpádok korából

end/az/ig pr

1981. november 10.

több ásatáson dolgoztak az idén is a szolnoki damjanich jános múzeum régészei. jászberény-négyszállás xiii. és xiv. századi jásztemetőben eddig 274 sírt tártak fel és új, eddig ismeretlen adalékokat szereztek a nagyalföld népének multjáról, szokásairól. a jászsirok egynémelyikéből gazdag leleteket emeltek ki, többek között nagyméretű, aranyzott, ezüst ruhadiszeket, kőrongy-párokat, bizánci keresztet, fegyvereket.

tiszszug-kéménytetőn bronzkori lakótelep feltárása közben sikerült megmenteni a nagyrévi kultúra egyik lakóházának falait, amelyet plasztikus geometrikus minták díszítenek. szolnok határában honfoglalás kori temetőt tártak fel, a sírokból agyagedények, kerámiák kerültek elő. kengyel és martfü között halastó építés közben bukkantak rá egy évezredek át lakott település nyomaira. a megtalált leletek legrégebbi darabjai az ujkőkorból származnak, koruk ötezer évre tehető. a hajdan vízmenti területen szarmatákori sírokat és földbesüllyesztett árpádkori házmaradványokat is feltártak. a leleteket a télen gondosan restaurálják, elemezik és velük a múzeum gyűjteményét gyarapítják. /mti/

-.-

bb.15. átutazó a daru, télre marad a sas

szü/az/ig pr

1981. november 10.

az idei őszön eddig soha nem észlelt daru-vonulást figyelhettek meg a hortobágyi nemzeti park szakemberei: az északi vidékekről ezrével húztak délre a darvak. a madarak rövid időre - általában egy-két napra, éjszakára - szálltak le a legelőkre. a hidegebbre fordult időjárás beköszöntével néhány napja tanyát ütöttek a hortobágyon a puszta téli lakói: a kékes réti héják, törpe sólymok, karvalyak, fűtyülő és kanalas récék, s megérkeztek a réti sasok is. /mti/

-.-

- 9 -

bb. 14. új körfolyosó az ágasvári barlangban - gigantikus kocka a föld mélyén

csiz/az/ig pr

1981. november 10.

a salgótarjáni hegymászó klub tagjai új körfolyosót fedeztek fel a mátrakereszttes közelében levő ágasvári barlangban. a csörgőlyuknak is nevezett hasadékban - amelyben a néphit szerint anakkidején a híres betyár, vidrócki is gyakran menedéket talált -, a barlangászok eddig három körjáratot ismertek. a negyedik körfolyosó feltárása során most megtalálták a mátrai vándor forrás eredetét is. a barlang egy másik körjáratán - amelyet kialakult formája miatt csuszdának neveznek - eddig ismeretlen kürtőre lettek, ennek egyik ága belefut a csuzda nevű körfolyosóba, a másik egy eddig szintén ismeretlen földalatti barlangterembe torkollik.

a fölfedező tura egyik résztvevője ebben az üregben bukant egy körülbelül husz méter magas kockaforma alakzatra, a hatalmas tufaködarab nyilegyenes éle, illetve két sarka - fal - rajzolódott ki előtte. a csoport a rendelkezésre álló felszereléssel a feltárást nem tudta folytatni, ezért új leszállásra készül, amire előreláthatólag meg az idén sor kerül. a következő expedíció célja, hogy szakember közreműködésével feltárják a gígaszi földalatti képződmény esetleges további oldalait, s megállapítani eredetét./mti/

- . -

- 10 -

bb. 16. pártküldöttség utazott afganisztánba

gk/gw ie

1981. november 10.

az afganisztáni népi demokratikus párt központi bizottságának meghívására kedden kabulba utazott az mszmp küldöttsége, élén baranyai tiborral, az mszmp központi ellenőrző bizottsága tagjával, a kb párt és tömegszervezetek osztályának vezetőjével.

a küldöttség elutazásakor a ferihegyi repülőtéren jelen volt jeelani bakhtari, az afganisztáni népi demokratikus köztársaság budapesti nagykövete.

/mti/

- . -

bb. 17. műszaki filmapok '81

t/mg/gg/gw ie

1981. november 10.

tizedik alkalommal rendezik meg budapesten a műszaki filmapokot, az oktató-, propaganda-, dokumentum-, népszerű tudományos- és tájékoztató filmek országos seregszemléjét.

a mtesz kossuth lajos téri székházában kedden kezdődött négy napos programban 87 film mutatja be a tudomány és technika legújabb eredményeit a közlekedés- és postaügy, az energiaipar, a bányászat, az építésügy, a gépipar, a vegyipar, a mezőgazdaság és ételmiszeripar, a könnyűipar és a műszeripar területén. a filmek átlagos vetítési ideje 16-20 perc, de a zsanai gázkitörés dokumentációja vagy a magyar repülés fejlődéséről szóló film háromnegyedórán keresztül is leköti a nézők figyelmét.

a rendezvény célja, hogy a szakmai közönség átfogó képet kapjon az utóbbi három évben készült alkotásokról, s az itt legjobbnak ítélt filmek közül kerülnek ki azok is, amelyek részt vesznek majd a tavasszal ugyancsak budapesten megrendezendő nemzetközi műszaki filmfesztiválon.

a filmeket 11 tagú zsűri értékeli, s a legjobbak gyártóit és rendezőit oklevéllel tüntetik ki. a zsűri javaslatot tehet arra is, hogy a díjazott filmeket a tévében bemutassák, kísérfőfilmként a mozikban vetítsék, vagy szakmai előadásokon, tanácskozásokon felhasználják.

/mti/
09.11/gw

- . -
-11 -

10¹⁰ 07

11. 15

bb. 18. megmaradt a hó sopron környékén

i/sb/s/gw ie

1981. november 10.

a meteorológiai intézet tájékoztatása szerint a sokévi átlag alapján kedden 10 fok körüli hőmérsékletnek kellene lenni, ám még az 5 fokot is csak kevés helyen éri el, tehát tulajdonképpen a december közepén szokásos hőmérséklet uralkodik. ez a hőmérséklet mégsem példa nélküli, hiszen budapesten 1888-ban mínusz 6,5 fokot mértek. egyébként a legmelegebbet, 21 fokot 1927-ben.

a lehüléssel érkezett havazásból sportolásra alkalmas hóréteg még sehol sem alakult ki. csupán sopron környékéről jeleztek egy centiméter vastag összefüggő hóréteget. a bükk lejtőit ennél is vékonyabb hólepel borítja, s nyoma sincs annak a 20-25 centiméteres, sportolásra is alkalmas hónak, amely október 20 és 25-e között kedvezett a sielőknek. kékesen korábban is mindössze 5 centiméteres hóréteget mértek, s jelenleg, hasonlóképpen a bükki lejtőkhöz, nagyon vékony hólepel fehéríti ezt a tájat. a keleti és a délkeleti megyékben kedden reggel megindult a gyenge havazás, s miután 0 fok körüli a hőmérséklet, várhatóan egyelőre megmarad a hó.

/mti/

bb. 19. szovjet il 86-os légibusz ferihegyen

i/sb/sa/gw/bam ie

1981. november 10.

a ferihegyi repülőtéren kedden reggel, néhány perccel 9 óra után landolt először a korszerű új szovjet repülőgép, az il 86-os típusú gépjármű, közismert nevén légibusz, amelyet az aeroflot - a nagy utaslétszám miatt - kivételesen, egyszeri alkalommal állított be a menetrend szerinti moszkva-budapest-moszkva járatába.

az iljusin tervező iroda kimondottan nagy távolságu repülésekre tervezte az óriás utasszállító gépet.

ezuttal 20 első osztályú és 295 turista helyen hozott utasokat, ám szükség esetén az utastér átalakítható 349 személy szállítására. a szovjetunió belföldi vonalain már sikeresen vizsgázott az óriásgepjármű, s ilyen légibussszal tartanak fenn rendszeres járatot berlinbe és brüsszelbe is. az utasok ellátását és a poggyászkezelést megkönnyíti, hogy a gép törzse kétszintes, az alsóra kerül a poggyász, amelyet minden utas maga visz fel a gépre, kiszálláskor pedig ugyancsak poggyászával együtt távozik. az óriás légibuszt mindössze három személy, - a parancsnok, másodpilóta és a fedélzeti mérnök - vezeti, mert munkájukat könnyítik a miniszámitógéppel is ellátott korszerű műszerek.

/mti/
11.17/gw

- . -
- 12 -

M. J. J.

12.10

bb. 20. új üzemet avattak a szatmár butorgyárban

kal/ká/gw ie

1981. november 10.

kedden mátészalkán munkásgyűlésen adták át rendeltetésének a szatmár butorgyár új kárpitos üzemet. a kétezer négyzetméter alapterületű csarnok elkészültével korszerű körülmények közé került a korábban három helyszínen végzett kárpitosmunka. a beruházás megteremtette a lehetőségét a dolgozók szociális körülményei javításának is: az új létesítményhez ugyanis öltözők, mosdók és étkezőhelyiség kapcsolódnak.

az új csarnok átadásával egyharmaddal csökken majd az üzemen belüli szállítás.

/mti/

bb. 21. futópróbán a tiszai jégtörő flottilla

kal/ká/gw ie

1981. november 10.

kedden, a hagyományos tél előtti műszaki és navigációs felülvizsgálatot követően megkezdték futópróbáikat a folyón a felsőtiszai jégtörő flottilla hajói. a nyolc milliméteres acél orrlappal felszerelt négy jégtörő több mint kétszáz lóerős, turbó motorjainak fődarabjait a tiszalöki hajójavító üzem kollektívája ellenőrizte, illetve ujitotta fel. a vízi futópróba során a szakemberek megvizsgálják a hajók jelzőberendezéseinek működését, a motorok teljesítőképességét és sor kerül a műszerek kontrolljára is. a sikeres futópróbát követően a jégtörők rövid pihenőre telelőbe vonulnak, ahonnan szükség esetén riaszthatók. a négy hajó az idén a tiszta 120 folyókilométernyi felső szakasza mellett a bodrog 60 kilométer hosszú részének jégmentesítéséről is gondoskodik majd.

/mti/

bb. 22. elhunyt dankó istván

kász/ká/gw ie

1981. november 10.

dankó istván, a szocialista hazáért érdemrend kitüntetettje, aki 1930 óta volt a párt tagja, hetvenhárom éves korában elhunyt. temetése november 16-án, 12 órakor lesz a pécsi központi temetőben.

a magyar szocialista munkáspárt
pécsi városi bizottsága.

/mti/
11.19/gw

- . -
- 13 -

M. J. J.

12.10

bb. 23. beszéljünk 36 évünkről - népfőnt fórumok országsszerte
-molnár béla nyilatkozata

i/ár/pá/bc/gw pr

1981. november 10.

a következő hetekben- hónapokban, őszi, téli estéken az ország több mint 4000 helyi - falusi, tanyai, városkörzeti - népfőntbizottsága hívja beszélgetésre az érdeklődőket; rendszeres alkalmat kínálva ismereteik gyarapítására, segítve az eligazodást mult és jelen történéseiben, szocialista építőmunkánk, társadalmunk folyamataiban, s a nemzetközi helyzet kérdéseiben. a hazafias népfőnt politikai ismeretterjesztő tevékenységének időszerű feladatairól az „évad”, kezdetén molnár béla, a hnf országos tanácsának titkára nyilatkozott császártibornak az mti munkatársának:

- a beszélgetésre, a véleménycserére is alkalmat adó formának, s nem valamiféle tanfolyamnak tekinti ismeretterjesztő fórumait a népfőnt. a keretek, az elnevezések sokfélék lehetnek - néhol hétfő esti beszélgetések, másutt vitaköröket, vagy politikai fórumokat szerveznek - ám a cél mindig az, hogy ne egyoldalú ismeretközlés jellemezze ezt a munkát, hanem az állampolgárok a témákkal kapcsolatos kérdéseikre is választ kaphassanak, véleményüket is megfogalmazhassák. mindez következik a népfőntmozgalom jellegéből: abból, hogy közvetlenül és egyénenként kíván szót érteni az emberekkel, politikánk céljait népszerűsítve, közös feladataink elvégzésére mozgósítva. ez azt is jelenti, hogy az ismeretterjesztésben sehol, egy pillanatra sem mondhatunk le a nyíltságról, a közérthetőségről, mondanivalónk érdekes, élményszerű megfogalmazásáról, hiszen e fórumok látogatása nem kötelező, tehát az előadónak alkalomról alkalomra meg kell „küzdeniük”, hallgatóságukért.

- ennek ismeretében elégedettek lehetünk azzal, hogy az utóbbi esztendőben mintegy félmillió emberhez jutott el így a népfőntmozgalom, ennyi résztvevőt várunk ebben az évadban is. e munka jelentőségét jelzi az is, hogy aprófalvas vidékeinken, számos településen ez az egyedüli lehetőség a közösségi politizálásra, a közművelődésre. a népfőnt rendezvényeinek sikerében nagy része van a mintegy kétezres propagandista gárdának. tagjai a mozgalom aktivistáinak legfelkészültebb rétegét alkotják, s mind több értelmiségi vállal részt így a közéleti tevékenységéből, a műveltség gyarapításának feladataiból.

- a hazafias népfőnt idej, vii. kongresszusa három fő területre irányította tudatformáló munkánk figyelmét. a politikai és az erkölcsi kultúra gazdagítása segít megérteni helyünket a világban, s a változó értékek, életformák közepette szilárd fogódzókat, etikai tájékozódási pontokat nyújtani az egyéneknak emberi magatartásához. a közgazdasági ismeretek gyarapítása ugyancsak elsődleges feladat, hiszen demokráciáról csak akkor beszélhetünk, ha a társadalom fejlődésének meghatározó területével, a gazdasággal kapcsolatban is megalapozottan mondhat véleményyt az állampolgárok többsége, pedagógiai kulturánk színvonalának emelése pedig nemcsak felnőttek és gyermekek, hanem általában az emberek közötti viszonyon, a mindefféle kapcsolatok körében tapasztalható meggyengülésén, problémáin hivatott változtatni a tudatformálás eszközeivel.

/folyt.köv./
11.30/gw

- 14 -

bb. 23. / beszéljünk.....1. folyt./gw

e témaköröknek, műveltségi területeknek megfelelően igyekeznek összeállítani ismeretterjesztő évadjuk programját a helyi népfőntbizottságok. ehhez a hnf országos titkársága téma-ajánlásokat adott segítségül, ám ezek csak javaslatok, s akkor remélhet igazán sikert egy-egy fórum, ha az ott szóba kerülő kérdések igazodnak a hallgatóság összetételéhez, igényeihez. a választék egyébként bőséges: a vi. ötéves terv végrehajtásával kapcsolatos közös feladataink - benne a helyi településfejlesztési koncepció - megvitatása; a termelés, a fogyasztás, az életszínvonal összefüggéseinek elemzése; szövetségi politikánk, a szocialista demokrácia, a közélet jellemzőinek, fejlődésének helyi példák-
kal gazdagon illusztrált bemutatása éppúgy terítékre kerülhet, mint a család mai szerepével, a gyermekneveléssel, vagy éppen az időszerű nemzetközi kérdésekkel foglalkozó előadások, beszélgetések sorozata.

- e sokféleségből kiemelésre kívánkozik egy - várhatóan széles körű érdeklődésre számot tartó - téma: „beszéljünk 36 évünkről”, címmel országsszerte többszáz népfőntbizottság rendez ismeretterjesztő fórumot, a történelmi tudat formálásának szándékával. e kezdeményezés abból a felismerésből fakad, hogy az új nemzedékekben hazánk közelmúltjáról meglévő kép hiányosságait, esetleges egyoldalúságát a népfőntmozgalomnak is feladata sajátos eszközeivel hitelesebbé, árnyaltabbá tenni. elsősorban a fiatalokat kívánjuk az eddignél szélesebb körben bevonni ismeretterjesztő tevékenységünkbe annál is inkább, mivel a felszabadulást követő évekről nincsenek, nem lehetnek közvetlen tapasztalataik. e beszélgetésekre az elmúlt évtizedek eseményeinek formálásában részt vett előadókat is várunk, arra számítva, hogy visszaemlékezéseik a személyes élmény erejével gazdagítják majd a hallgatóságot. egyszermind azt is ígérhetjük a fiataloknak, hogy kérdéseikre őszinte, nyílt és teljes válaszokat kapnak majd, legyen szó akár a szocialista építés „hőskoráról”, vagy az 1950-es évek társadalmi-politikai válságának okairól, illetve a válság leküzdéséről, s az elmúlt negyedszázad töretlen, következetes politikája szülte eredményekről, történelmi utunk nehézségeiről és sikereiről - mondotta befejezésül molnár béla.

/mti/
11.41/gw

- 15 -

bb. 24. kgst gyógyszer szakértői értekezéslet

t/me/sa/gw ie

1981. november 10.

Budapestben az országos gyógyszerészeti intézetben tartja első ülését a kgst-tagországok gyógyszerkészítményei vizsgálatának értékelésének és standardizálásának problémáival foglalkozó meghatalmazottak tanácsa. A kedden kezdődött háromnapos tanácskozáson a gyógyszerek forgalomba hozatalát megelőző - főleg toxikológiai és klinikai - farmakológiai - vizsgálatára és értékelésére, valamint a már engedélyezett gyógyszerek minőségének vizsgálatára vonatkozó módzser elfogadásáról döntenek. Megvitatják a többi közt a gyógyszerek mellékhatásaira vonatkozó adatokat számítógéppel feldolgozó, prágában létesített kgst információs központ munkájával összefüggő szervezési kérdéseket is.

/mti/

- . -

bb. 25. ülésezett a fővárosi népi ellenőrzési bizottság

t/ag/gk/dg/gw ie

1981. november 10.

A budapesti kisdíákok megfelelő általános iskolai elhelyezése, ellátása érdekében sok hathatós intézkedés született az elmúlt években, de mindez kevés - állapította meg keddi ülésén a fővárosi népi ellenőrzési bizottság. A népi ellenőrök először az 1979-80-as tanévben foglalkoztak a témával, idén az alapvizsgálat javaslatai nyomán született intézkedésekről, illetve a jelenlegi helyzetről tájékoztak számos iskolában, több kerületi tanácsnál, vendéglátóipari vállalatnál.

Az alapvizsgálat szerint főleg azért zsúfoltak a fővárosi iskolák, mert nem épült kellő időben, kellő mennyiségű tanterem. A feszültségek enyhítésére tett fneb-javaslatok nyomán a fővárosi tanács művelődésügyi főosztálya felülvizsgálta a demográfiai előrebecsléseket. A kereskedelmi főosztállyal együtt bővítették az iskolai és iskolán kívüli étkeztetési lehetőségeket. A gyermekélelmezési vállalat javított az ételszállítás körülményein és az általa üzemeltetett ebédlőket is kulturáltabbá tette.

Mert egyre népesebb korosztályok kerültek iskolás korba, s elhelyezésükre a fővárosi tanács vezető testületeinek korábbi határozata alapján az v. ötéves terv második felében már gyorsabban épültek az új tantermek, a kerületi tanácsok, az iskolák széles körű szervezési intézkedései nyomán több, addig másra használt terület oktatási célokra alakítottak át. Mindez azonban kevés, különösen a gyorsan fejlődő, nagy lakótelepes kerületekben kedvezőtlen a helyzet. Biztató viszont, hogy a főváros vi. ötéves terve az általános iskolai ellátás fejlesztését kiemelt feladatnak tekinti.

/folyt.-köv/
12.00/gw

- 16 -

12.00/gw

13.10

bb. 25. /ülésezett a fővárosi....folyt./gw

több iskolát építenek, mint az előző tervidőszakban. meggyorsították az építkezések ütemét is, az új tantermek több, mint felét igyekeznek még 1982 végéig átadni. ám - ahogy a vizsgálat megállapította - lassúak az építkezések, egy-egy új beruházás több mint 40 hónapig tart. sok az adminisztráció: az előkészítés, a jóváhagyás hivatali rendje vontatott. magát a tanteremépítési programot veszélyezteti, hogy lassan, bonyolultan születnek a döntések. gyakran rosszul mérik, becsülik föl: hol és hány gyerek várja, hogy megkezdje tanulmányait.

a vizsgálat tapasztalata alapján a fneb javasolja, hogy az illetékesek gyorsítsák az iskolaépítéseket; gondoskodjanak az e munkához szükséges építési kapacitásról; a jelenleg már alkalmazott általános iskolai tervterveket úgy módosítsák, hogy azok egyszerűbbek, így olcsóbbak legyenek; vizsgálják meg, hogyan lehetne a házgyári paneleket iskolaépítésre használni. hasznos volna, ha felülvizsgálva az iskolafejlesztések jelenlegi tervezési, beruházási rendszerét rugalmasabbá tennék azt. a várható demográfiai helyzet pontosabb, „naprakészebb”, becsülésével a tervek gyorsabb módosítása is lehetővé válhatna. célszerűnek látszik, hogy - a jelenlegi szervezeti keretek között, átmeneti időre - létrehozzanak egy megfelelő hatáskörrel felruházott operatív bizottságot, amelynek feladata az iskolafejlesztési program ellenőrzése, gyorsítása lenne.

/mti/

bb. 26. új típusú hegesztőgépek bemutatója győrről

mzs/ká/gw ie

1981. november 10.

legújabb típusú hegesztőgépeit mutatta be kedden győrről a budapesti villamosipari szolgáltató és kisgépgyártó ipari szövetkezet, amely évente 2000-2500 hegesztőgépet állít elő. Felmondták, az elektronika, a mikroprocesszorok megjelenése a hegesztőgép-gyártó iparban is forradalmi változást hozott. a bemutatott darabok leglényegesebb újszerűsége, hogy vezérlésük lehetővé teszi számítógépes programba állításukat. az elektronikus vezérlésnek köszönhetően a régebbi típusoknál könnyebben kezelhetők, magasabb hatásfokkal dolgoznak, ugyanakkor energiatakarékosak, mechanikus alkatrészeket nem tartalmaznak, ezért a meghibásodás lehetősége is rendkívül csekély. a hálózati feszültség-ingadozásra nem érzékenyek, s ez garancia arra, hogy a hegesztés minősége kifogástalan lesz.

T mint a tájékoztató

/folyt.köv./gw
12.05/gw

- 17 -

12.15
27

13.10
[Signature]

bb. 26. / új típusú hegesztőgépek.....folyt./gw

az energiatakarékos gépeket saját fejlesztésben dolgozta ki a szövetkezet konstruktor gárdája. sorozatgyártásuk már megkezdődött. a bemutatott gépeket szerdán a gyakorlatban is kipróbálják: a győri üzemek legjobb hegesztői ezeken a berendezéseken mérik össze tudásukat. a verseny győzteseit megjutalmazzák.

/mti/

- . -

bb. 27. újabb partfalerősítés dunaujvárosban

zsi/ká/gw ie

1981. november 10.

újabb partfalerősítési munkák kezdődtek dunaujvárosban; ezúttal a meredek löszfal óvárosi - volt dunapentelei - szakaszát támasztják meg - jelentették be kedden dunaujvárosban, a városi tanács végrehajtó bizottságának ülésén. a vízrendezésre, a támasztótöltés, a szivárgók és víztelenítő aknák kiépítésére 1990-ig kerül sor. a partfalerősítést a kohászváros további terjeszkedése, az óvárosi szakaszon a talajvízszint emelkedése indokolta.

a földmunkák már megkezdődtek, s a hatodik ötéves terv-
döntésben az alapműtárgyak nagy részét kiépítik. az óvárosi
duna-part megerősítésével teljesen befejeződik a dunaujvárosi
lőzpart védelme.

/mti/

- . -

bb. 28. halálos gázolás

sa/gw

1981. november 10-

budapesten, a iii. kerület Lajos utca és Galagonya
utca kereszteződésében lévő kijelölt gyalogátkelőhelyen Horváth
László 34 éves gépkocsivezető, Szentlőrinci lakos teherautóval
elütötte szemere György 71 éves budapesti nyugdíjast, aki kór-
házba szállítás után sérüléseibe belehalt. Horváth vezetői en-
gedélyét a rendőrség bevonta.

/mti/

- . -

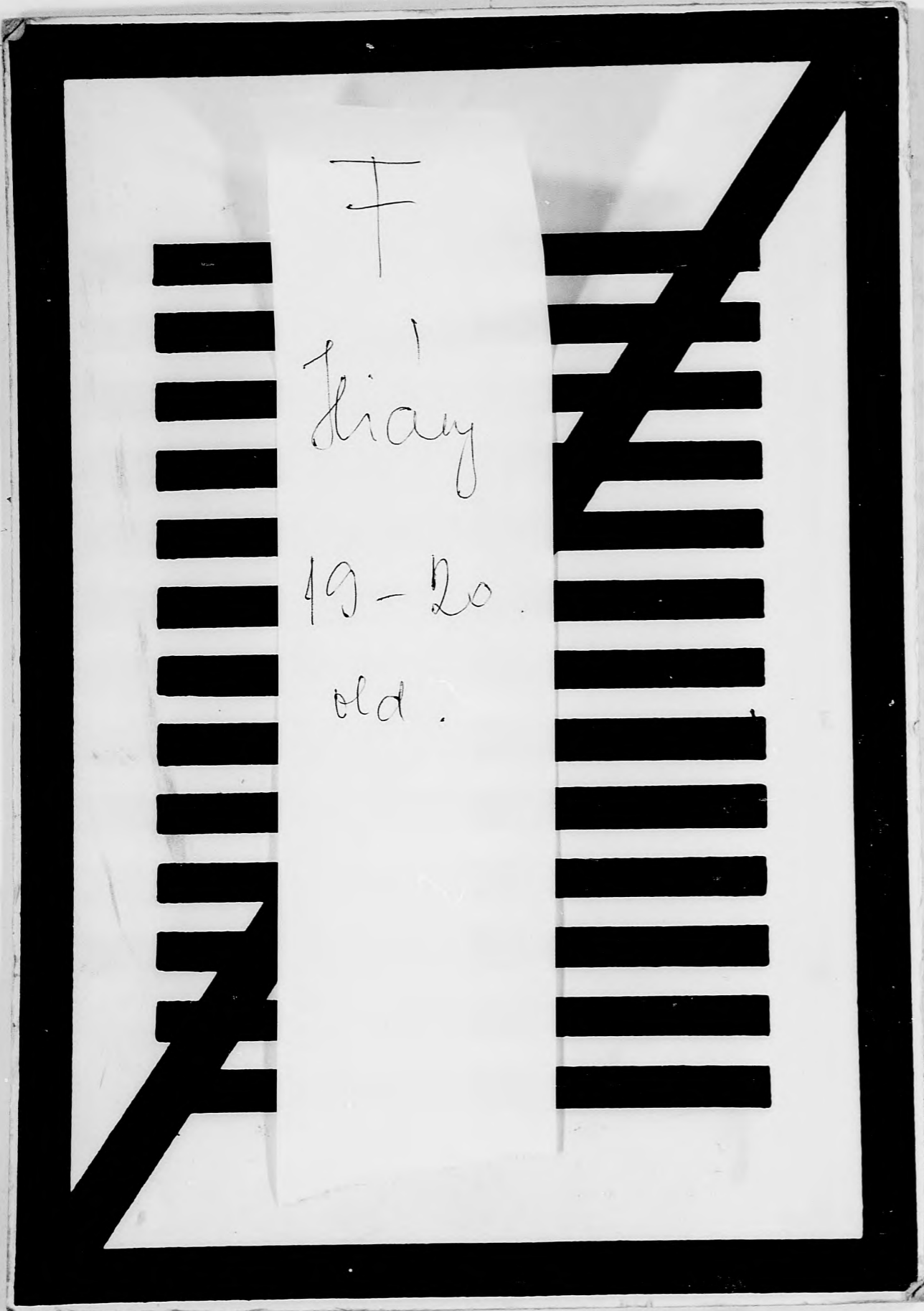
12.08/gw

- 18 -

13.08.07

13.10.10

F

Liay

49-20

old.

bb. 31. bernát rózsának,

rj dg pr

1981. november 10.

a magyar televízió fősztályvezetőjének hamvasztás utáni bucsuztatása november 12-én csütörtökön 15 órakor lesz a farkasréti temetőben. /mti/

..

bb. 32. magyar-osztrák vízminőségvizsgálat

kre/rj ká pr

1981. november 10.

magyar-osztrák vízminőségvizsgálat kezdődött kedden nyugat-dunántúlon. az ausztriából hazánkba érkező hat folyó, patak, illetve a fertő tó szennyeződését mérik és ellenőrzik kémikusok, biológusok, vízügyi és mezőgazdasági szakemberek. az eredményeket elemezve az érintett magyar vízügyi igazgatóságok, valamint az osztrák szövetségi mezőgazdasági minisztérium képviselői együttesen döntenek a tennivalókról.

1972 óta vizsgálják rendszeresen a határmenti vizek minőségét, s azóta - a megállapítások szerint - semmit sem romlott az érintett vízfolyások, illetve a fertő tó vizének állapota. ebben nagy szerepük van az ellenőrzések utáni intézkedéseknek.

a mostani mérések eredményeinek ismeretében kerül sor a hónap végén arra a magyar-osztrák vízügyi megbeszélésre, amely a ráta szabályozásával foglalkozik. /mti/

..

bb. 33. konzum-expo a pécsi vásárcsarnokban

kász/rj ká pr

1981. november 10.

expo-áruházat nyitott kedden a pécsi vásárcsarnokban a város legnagyobb áruháza, a konzum. a karácsonyig nyitva tartó, rak-tár-üzletben, tíz-negyven százalékos árengedménnyel kínálják a kétszáznál több árucikk mintegy felét. a konzum-expo-ban többek között jugoszláv elemes konyhabutor, hőálló és zománcozott edények, olcsó üvegpoharak, import férfiingek, pulóverek, zoknik, polcok, női cipők, gyermek harisnyanadrágok, nagy méretű játékok, kéziszerszámok, villanymotorok vásárolhatók. az áruk körét folyamatosan cserélik; a konzum-expo szinte hétről hétre felfrissített készlettel várja vevőit. /mti/

..

14.05 rj

-21-

14 45
37

bb. 34. környezetkimelő agrotechnika a balaton környékén

szé/rj ká pr

1981. november 10.

a badacsonyi állami gazdaságban és a termelési rendszeréhez tartozó más gazdaságokban új, környezetkimelő agrotechnikát vezettek be a nagyüzemi szőlőterületeken. az intézkedésről előismeréssel szóltak a veszprémi akadémiai bizottság környezetvédelmi- és tájhasznosítási koordinációs tanácsának tagjai, akik kedden helyszíni szemlén győződtek meg a módszer eredményességéről. a gazdaságok pontos vizsgálatokhoz igazítják például a talajtápanyagok pótlásának mértékét, így az ésszerű takarékoság mellett a környezetet is kevésbé terhelik. bevezették továbbá a mélyműtrágyázást: közvetlenül a gyökérzetéhez juttatják a műtrágyát és így minimális az erózióval járó károsodás. sikeres- különösen a medrek hegyoldalakon - a szőlősorok közti füvesítés is. a növényvédelem előrejelzésre épül, nagyobb hatású szereket alkalmaznak, tehát kevesebb permetezésre van szükség, s mellőzik a lassan bomló szereket.

ugyancsak badacsonyan - kísérleti jelleggel - megkezdték a biológiailag tisztított szennyvíz hasznosítását - csepegtető rendszerben öntözik vele. a kísérlet kiállta a közegészségügyi vizsgálat próbáját és gazdasági előnye szembeütő. mint a látogatás alkalmával elhangzott: a mém, az évm, az országos környezet- és természetvédelmi hivatal, valamint a balatoni intéző bizottság kezdeményezésére a balaton négyzetkilométeres vízgyűjtő területén felülvizsgálták a 19 szakosított szarvasmarhatartó telepet. megállapították: a trágya kezelése, tárolása kifogásolható, ezért az agrobiológusok tanulmányterveket készítettek a környezeti veszélyforrás felszámolására. az ár- és belvízveszélyes helyeken feladatként írták elő 17 növényvédőszer raktár felújítását is. /mti/

bb. 35. arányos fejlődés - eredményes gazdálkodás - sajtótájékoztató a fogyasztási szövetkezetek tevékenységéről

t/jf/rj bam pr

1981. november 10.

nehezebb körülmények között is eredményesen gazdálkodtak a fogyasztási szövetkezetek az elmúlt években; valamennyi ágazatuk gyarapodott javakban és a gazdálkodás minden területén megerősítették pozícióikat, - erről számolt be az újságíróknak szlameniczký istván, a szövetség elnöke a parlamentben kedden megtartott sajtótájékoztatóján.

/folyt.köv./
1420 rj

-22-

14⁵⁰
31

bb. 35. / arányos fejlődés... 1. folyt./rj

a ix. kongresszusukra készülő fogyasztási szövetkezetek fejlődése viszonylag arányos volt. ennek egyik jele, hogy az új beruházásoknál, rekonstrukcióknál és a korszerűsítésekénél nem került egymással szembe a város és a falu. az új, illetve a felújított létesítmények döntő többsége a falvak épülését szolgálja, úgy, ahogy azt a vásárlói igények is megkövetelik. a fogyasztási szövetkezés a községekben ma már lényegében az egész lakosságot átfogja; az ottani népesség fogyasztóként, illetve kistermelőként közvetlenül érdekelt a szövetkezetek működésében. de erőteljesen fejlődött a mozgalom szerepe a városban is; elsősorban a kereskedelemben és a lakásépítésben. a szövetkezeti tevékenység területi kiszélesedése nyomán gyakorlatilag az egész társadalom kapcsolatba került a mozgalommal.

a szövetkezetek tagjainak száma öt év alatt félmillióval nőtt és jelenleg meghaladja a 3.3 milliót. mindez a lakosság erősödő bizalmát jelzi. a fogyasztási szövetkezetek az ország teljes kiskereskedelmi forgalmából mintegy 35 százalékos arányban részesülnek. egyes megyékben az áfész-ek és a szövetkezeti vállalatok működése meghatározó az élelmiszerellátásban, például békés, győr-sopron, szabolcs-szatmár, szolnok és tolna megyékben, ahol a bolti élelmiszerforgalom 60-80 százalékát biztosítják. mintegy 2800 településen csaknem kizárólag az áfész-ek gondoskodnak az alapvető élelmiszerek és fogyasztási cikkekről. a takarékszövetkezetek kezelik a lakosság betétben elhelyezett pénzének mintegy 13 százalékát.

a lakásgazatba tartozó szövetkezetekhez ma már mintegy félmillióan kapcsolódnak. a lakásfenntartó szövetkezetek kezelésében van az ország többszintes épületekben lévő lakásállományának csaknem negyede, és a lakásvagyon értéke meghaladta a 65 milliárd forintot. a lakásszövetkezés főként a munkások, a fiatal házasok, az alacsony és a közepes jövedelműek lakásgondjainak megoldásához nyújt segítséget, - mint ahogyan azt az adatok is bizonyítják.

szlamenický istván rámutatott: az elmúlt időszakban tovább nőtt a mozgalom gazdasági ereje. az összes eszköz-érték 60 százalékkal lett nagyobb. a szövetkezeti keretek között olyan anyagi kapacitás jött létre, ami hosszabb távon is biztos alapot ad a megnövekedett feladatok színvonalas ellátásához.

/folyt.köv./
14.30 rj

-23-

15.01
3P

bb. 35. / arányos fejlődés... 2. folyt./rj

a mozgalom egyik általános fogyatékoságaként említette viszont, hogy 1980 kivételével a jövedelmezőség elmaradt a tervezettől. csak szerény az előrehaladás a szövetkezetek egymás közötti együttműködésében, és nem sikerült korszerűsíteni a vásárlási és értékesítési visszatérítés rendszerét sem. bár évente 17 százalékkal nőtt a mezőgazdasági termékfelvásárlás a szövetkezeti hálózatban, ezzel a dinamikus fejlődéssel nem tartott lépést a telepek, átvevőhelyek és a raktárak fejlesztése.

a fogyasztási szövetkezetek kereskedelmi munkája különösen dinamikus fejlődött az elmúlt időszakban. gyarapodott a létesítmény-hálózat; 15 új áruház épült, 200 abc-üzletet adtak át, és több ezer boltot korszerűsítettek, felújítottak. a beruházási program nyomán 25 négyzetméterrel bővült az üzletek átlagos alapterülete és javultak a vásárlási körülmények. bővült az új kiszolgálási formában működő boltok köre is; öt év alatt 700-zal nőtt az önkiszolgáló és önkiválasztó üzletek száma, az idén már ezek bonyolítják le az összes bolti forgalom több mint felét. a szövetkezeti kereskedelem bővítette az árukinálatot is. erősödtek és tervszerűbbé váltak a szövetkezetek és a nagykereskedelmi vállalatok közötti kapcsolatok. sikerült a korábbinál jobban felhasználni a helyi árualapokat is, különösen az élelmiszeripari termékeknél figyelemre méltóak az eredmények. a szövetkezeti húsfeldolgozó üzemek, valamint a sütődék már csaknem félmillió ember szükségletét állítják elő.

az elmúlt öt évben a lakásépítő szövetkezetek 21 ezer lakást adtak át, további 6600 kivitelezése pedig folyamatban van. a szövetkezeti lakásépítés ma már védékre is kiterjedt, minden negyedik lakás községekben épül fel. még jobbak lennének az eredmények, ha néhány ellentmondás nem akadályozná a tervszerű munkát. a pénzügyi feltételek a telepszerű építkezésre ösztönöznek, viszont időközben nagyrészt elfogytak az alkalmas telkek és a területrendezéssel is gyakran megkésnek.

kialakult a szövetkezetek mezőgazdasági kapcsolatrendszere. az áfész-ek évente átlagosan 8 milliárd forint értékű áruval, alapanyaggal, termékkel, terménnyel stb. látják el a kistermelőket. felvásárlásuk 90 százalékát már szerződésekre alapozzák; évente 700-750 ezer kistermelővel kötnek egy milliárdnál több szerződést.

/folyt.köv./
14.35 rj

-24-

15¹⁰
3P

bb. 35. / arányos fejlődés... 3. folyt./rj

a szövetkezetek ipari termelésének növekedési üteme évente meghaladja a 8 százalékot. különösen figyelemre méltó, hogy az élelmiszerfeldolgozás aránya megközelítette a 60 százalékot. ezek az üzemek amellet, hogy hozzájárulnak a helyi el-látás javításához, gyümöldsöző kapcsolatokat építettek ki a mezőgazdasági termelőszövetkezetekkel is. /mti/

-.-

bb. 36. művészeti naptárak

t/kj/rj dg pr

1981. november 10.

mintegy 860 ezer az előző évinél csaknem 200 ezerrel több példányban jelentek meg az 1982. évi művészeti naptárak - jelentette be seres lászló, a képzőművészeti alap kiadóvállalatának igazgatója kedden a zeneművészek klubjában tartott sajtótájékoztatón. a vásárlók 20 féle művészeti naptár - 9 fali, 4 asztali, 3 előjegyzési és négy egyéb naptár - közül választhatnak. a vállalatok részére 39 féle reklámnaptárt készítettek.

nagy számban jelent meg a muzeumok kincsei című hagyományos kódex-sorozat, amely a híres krakkói jagello könyvtár behem-kódexének színes miniatúráit mutatja be. a klasszikus magyar festők életművét népszerűsítő sorozatban ezúttal idősebb markó károly festményeiből adnak válogatást. a mai magyar képzőművészetet reprezentáló kiadványon tizenhárom neves grafikusművész egy-egy, arany jános műveihez készített vers-illusztrációja szerepel. újszerű kivitelben, színes litográfiák alkalmazásával született a vadászatok a xix. században című kiadvány, amelyen a magyar nemzeti muzeum történelmi arcképcsarnokából való vadászjeleneteket örökítették át.

két újdonsággal lepi meg a vásárlókat a kiadó: a fiatalabb korosztály érdeklődésére tart számot a népszerű rock-együttesek színes fotóreprodukcióit tartalmazó rock-naptár, s a legkisebbek részére készítették el a gyermek poszter-naptárt, amelyen egzotikus állatok fotója látható.

/öfolyt.köv./
14.45 rj

-25-

15¹¹
3P

bb. 36. /művészeti... 1. folyt./rj

a reklám naptárak - amelyeket propaganda célra, a vállalatok megrendelésére készítettek - elsősorban Magyarország jellegzetes tájait, világhírű üzemeinek termékeit népszerűsítik. idén először félmillió kártyanaptárt is megjelentetett a képzőművészeti alap kiadóvállalata - ugyancsak az intézmények igényeit ki-elégítve.

a naptárak legtöbbje már az üzletekben van, s várhatóan a hét végéig valamennyi kiadvány kapható lesz. /mti/

bb. 37. öt év alatt kétszeresére nő a nemzetiségi könyvkiadás hazánkban - nemzetiségi könyvtárosok tanácskozása mohácson

igó/ká/rj pr

1981. november 10.

1981. és 1985. között kétszeresére nő hazánkban a nemzetiségi lakosság anyanyelvén kiadott könyvek száma. a nemzetiségi könyvtárosok kedden tartott mohácsi tanácskozásán elmondották, hogy az ötödik ötéves terv során 16 német, 15 szerb-horvát, 12 szlovák és 11 román nyelvű szépirodalmi, illetve ismeretterjesztő kiadvány látott napvilágot a tankönyvkiadó gondozásában. példányszámuk együttvéve elérte a nyolcvanezret.

az utóbbi időben tehetséges szerzőgárda nőtt fel a hazai német, délszláv, szlovák és román lakosság soraiban, a nemzetiségi szövetségeken belül létrejöttek az irodalmi szekciók, ezek vállalták magukra az írók és költők eszmei irányítását. a nagyszerű antológiák után most már önálló szép- és szakirodalmi kötetek kiadására is lehetőség nyílt. ennek eredményeként a mostani ötéves tervben - az előző tervidőszakhoz képest - mégkétszereződik a nemzetiségi kiadványok száma, ivterjedelme és példányszáma.

az iskola mellett a könyvtár teheti a legtöbbet a nemzetiségi lakosság anyanyelvének megőrzéséért - hangsúlyozták a tanácskozásán. baranyában, az ország legnagyobb nemzetiségi megyéjében, két báziskönyvtár működik: pécsen a huszezer kötetes német és mohácson a tízezer kötetes délszláv báziskönyvtár. együttesen száz községi, iskolai, illetve klubkönyvtárat látnak el olvasnivalóval. rendszeresen szerveznek irodalmi műsorokat és író-olvasó találkozókat, valamint - a pécsi tanárképző főiskola nemzetiségi nyelv-
szakos hallgatóinak közreműködésével - rendhagyó irodalmi órákat. igen sikeresek a nyaranta megrendezett nemzetiségi olvasótáborok is.

/folyt.köv./
15.00 rj

-26-

15²⁰
3P

bb. 37. /öt év alatt... 1. folyt./4rj

a gondokról szólva elmondották a mohácsi tanácskozásán, hogy nem egyenletes, egyes években indokolatlanul kevés a nemzetiségi könyvkiadás. a nemzetiségi lakosság számához viszonyítva alacsony a rendszeresen olvasó emberek száma. ezen élénkebb könyvtár-propagandával és jobb könyvajánlással segíthetnének a könyvtárosok. gondot okoz az is, hogy a nemzetiségi könyvtárosok többsége nem rendelkezik kellő iskolai végzettséggel és szakmai képzéssel, s gyengén beszél az anyanyelvüket. /mti/

bb. 38. dumántuli településtörténeti konferencia veszprémben

szé/4rj ká pr

1981. november 10.

a pécsi és a veszprém megyei akadémiai bizottság, valamint a magyar történelmi társulat sorrendben ötödször hívta össze a dumántuli településtörténeti konferenciát veszprémben. a tudományos tanácskozásán, amelyet markó lászló akadémikus kedden nyitott meg,

50 előadó a xx. századi településtörténeti kutatások legújabb eredményeiről számolt be. az öt szekció alaptémája az ipar-, az agrár-, a művelődés- és a politikatörténet, valamint a genealógia kutatás. /mti/

bb. 39. bélyegárverés

i/bi/rj bam pr

1981. november 10.

a magyar bélyeggyűjtők országos szövetsége szombaton 16 órai kezdettel, vasárnap 10 órától bélyegárverést tart a szövetség /budapest, vi., vörösmarty u. 65. sz. alatt lévő / székházában. magyar modern és klasszikus bélyegek, levelek, összeállítások, blokkok és különféle érdekességek kerülnek árverésre. az anyag a kezdés előtt egy órával megtekinthető. /mti/

15.30 rj

-27-

16²⁵
3P

bb. 40. kémiai tisztítás - takarékos fűtés - tüzeléstechnikai szimpózium fonyódon

i/bi/rj bam pr

1981. november 10.

fonyódon rendezték meg kedden az első magyar tüzeléstechnikai szimpóziumot. az ország kéményseprő - és tüzeléstechnikai szolgáltató vállalatainak, valamint a tüzeléstechnikai vegyszereket előállító budapesti ferrokémia ipari szövetkezetnek a képviselői vettek részt az előadásokon, a gyakorlati bemutatón, valamint az ezt követő vitán. a szakemberek megállapították, hogy az elmúlt években egyre szélesebb körben elterjedt a ferrokálor vegyszeres kazántisztítás, melynek eredményeként jelentős mennyiségű olajat, illetve gázt takarítottak meg az érintett vállalatok. a jövőben azonban még nagyobb súlyt kell helyezni a kémiai kazántisztítás rendszerességére a fokozott energiatakarékosság érdekében.

a szimpóziumon bemutatták a ferrokémia szövetkezet új termékeit is, köztük azokat, amelyekkel kiválóan helyettesíthetők az importból beszerzett tüzeléstechnikai készítmények. /mti/

bb. 41. motel és étterem épül sárospatakon - bővítik a miskolc-tapolcai kempinget

hag/rj pr

1981. november 10.

a megye idegenforgalmának fejlesztéséről tárgyalt kedden miskolcon tartott ülésén a borsod megyei idegenforgalmi bizottság. a tanácskozáson állást foglaltak amellett, hogy a következő években is elsősorban az olcsóbb szálláshelyek számának növelésére kell koncentrálni a rendelkezésre álló anyagiakat. e törekvés jegyében készült el az idén miskolc-tapolcán egy 120 személyes motel és étterem, valamint a 264 személyes sárospataki kemping. növelték az aggteleki szálloda befogadóképességét, befejeződött a hollóstei turistaház rekonstrukciója. az utóbbival 40 hellyel gyarapították a hegyvidéki szálláshelyek számát. sárospatak és miskolc-tapolca idegenforgalma előreláthatóan a következő években is gyors ütemben növekszik, éppen ezért sárospatakon valószínűleg már 1982-ben megnyílik egy újabb 120 személyes motel és étterem és tovább bővítik a miskolc-tapolcai kempinget. az ellátás javítására miskolcon, ózdon, kazincbarcikán és mezőkövesden nyílnak új éttermek, bisztrók, eszpresszók. a folyamatban lévő fejlesztéshez, mint az ülésen rámutattak, csak mérséklik az elhelyezési gondokat. a bizottság álláspontja szerint a lényeges javulás érdekében már a következő nyáron meg kell oldani az iskolai kollégiumok idegenforgalmi hasznosítását, s meg kell találni a magán szállások bővítésének lehetőségeit is. /mti/

15.40 rj

-28-

16³⁰
3P

bb. 42. átadták rendeltetésének a marx-téri felüljárót - megindult a forgalom

t/-gi/rj dg pr

1981. november 10.

kedden megindult a forgalom a marx-téri felüljárón. mint lelkes Mihály, a fővárosi tanács közlekedési főigazgatójának osztályvezetője elmondta, a korszerű, új technikával épült hid - hozzá hasonló magyarországon még nem készült - a rámpákkal együtt 420 méter hosszú, és 2x1 sávon közlekedhetnek rajta a járművek. a hidra dél felől a Bajcsy-Zsilinszky ut irányából, észak felől az Ujjonnan elkészült 2x2 forgalmi sávós váci utról lehet felhajtani.

ugyancsak elkészült a váci utnak a marx tér és az élmunkás hid közötti 2x2 forgalmi sávós szakasza. a környék forgalmi rendje a csanády utca és az élmunkás hid között változatlan marad: a marx-téri hid felől érkezők a csanády utcában, illetve az élmunkás hid felé folytathatják útjukat. a váci ut új szakaszára a csanády utca irányából lehet rákanyarodni. az élmunkás hid felől érkezők azonban változatlanul csak a csanády utca felé haladhatnak tovább.

az élmunkás tér rendezésével együtt az év végére várhatóan elkészül a váci ut és a lehel ut zavartalan forgalmát biztosító szakasza is, s ezzel jelentősen enyhül az angyalföldön és újpesten élők közlekedési gondja. a marx téri felüljáró átadásával egyidejűleg az autósok ismét birtokukba vehetik a Bajcsy-Zsilinszky ut-marx téri felüljáró - belső váci ut - csanády utca - hegedüs gyula utca, illetve rajk lászló utca utvonulat. /mti/

bb. 43. szakszerű karbantartás, kisebb energiafogyasztás - ankét Zichyujfaluban

dáv/kz/rj hgy

1981. november 10.

a szemesztermény- és a szalastakarmány szárítók, valamint az állattartó telepek hőtermelő berendezéseinek szakszerű karbantartásával, rendszeres ellenőrzésével évente harmincezer-negyvenezer tonna fűtőolajat takaríthatnának meg mezőgazdasági nagyüzemeink - hangsúlyozták a szakemberek kedden az agárdi mezőgazdasági kombinát Zichyujfalui üzemegységében megtartott országos ankéton, ahol a szárítók és a hőtermelők karbantartásának és energiatakarékos üzemeltetésének módszereiről tanácskoztak. elmondták, hogy a kémiai intézete olyan új műszeres beállítási és ellenőrzési módszert dolgozott ki, amellyel az előzetes számítások szerint a szárítók energiafelhasználása évente 8-10 százalékkal, az állattartó telepeken használt hőtermelő berendezéseké pedig 6-8 százalékkal csökkenthető. e módszer gyakorlati alkalmazására eddig három, hőtechnikai szakemberekből álló mérőcsoportot hoztak létre: agárdon, nagyhegyesen és baján, s tervezik, hogy jövőre szekszárdon és nagyigmádon is hasonlókat létesítenek

/folyt.köv./
16.0 rj

-29-

16³⁵
3P

bb. 43. / szakszerű ... 1. foly./rj

A hőtechnikai csoport - szolgáltatási tevékenységként - elvégzi a különféle tüzelőberendezések, valamint azok alkatrészeinek karbantartását, javítását, szervizelését. Nemcsak a hibák elhárítását vállalják magukra, hanem felmérik a kazánok, s az egyéb tüzelő, hőhasznosító berendezések műszaki állapotát, rendszeresen ellenőrzik az automatikákat, szelepeket, szűrőket, elvégzik a szénmonoxid és koromméréseket. Eddig hetven berendezést vizsgáltak meg, s erre alapozott javaslataik megvalósítása az előzetes számítások szerint egy év alatt 8 millió forint értékű energiamegtakarítást eredményezett.

A szakszerű karbantartásnak igen nagy a gazdasági jelentősége, mezőgazdasági nagyüzemeinkben ugyanis csak termény- és szaktakarmány szárítóból két és félezernél több működik. Ezek a berendezések pedig általában 1400 kilokalóriát használnak fel egy kilogramm víz elpárologtatásához. /mti/

-.-

bb. 44. fotódokumentációs kiállítás az ndk kulturában

t/kj/rj dg hgy

1981. november 10.

A Wilhelm Pieck nevét viselő szocialista brigádok életét, tevékenységét bemutató fotódokumentációs kiállítás nyílt meg kedden az ndk kulturális és tájékoztató központban. A fotótárlaton több száz felvétel örökíti meg a hazai vállalatoknál tevékenykedő nyolc szocialista kollektíva, valamint az első német munkás-paraszt állam elnökének nevét viselő fővárosi uttorőcsapat életének jellegzetes pillanatait. A kiállítás alkalmából a Deák téri kulturális központban találkoztak egymással a Wilhelm Pieck-szocialista brigádok, valamint az ndk-ból érkezett - Münnich Ferenc, Ék Sándor és Szamuely Tibor nevét felvett-kollektívák képviselői.

Hagyomány már, hogy az ndk kulturális centrumban évente bemutatkoznak a baráti szocialista ország neves államférfiainak és mártírjainak nevét viselő kollektívák. Az elmúlt esztendőben az Ernst Thälmann szocialista brigádokat látták vendégül. /mti/

-.-

16.15 rj

-30-

16⁴⁰/_{3P}

bb. 45. textil- és keramikumművész kiállítása ózdon

hag/rj ká hgy

1981. november 10.

Szekeres Erzsébet textiles és gy. kamarás katalin keramikus munkáiból nyílt kiállítás kedden ózdon, a kohászati üzemek munkásszállójának kiscsalérijában. A most megnyílt tárlaton a két alkotónak 25 munkája; faliképek, szőnyegek, falitálak, ikebana-tálak és más, a lakásban használatos kerámiák láthatók.

A kiállítás november végéig látogatható. /mti/

-.-

bb. 46. halálos balesetek

rj hr

1981. november 10.

Pécs belterületén hegyes István 42 éves nyugdíjas helyi lakos személygépkocsijával elütötte Heisler István 71 éves nyugdíjas helyi lakost, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. A baleset körülményeinek tisztázására és a felelősség megállapítására szakértő bevonásával folyik a vizsgálat.

Nógrád megyében Szanda belterületén Horváth Sándor 35 éves gépkocsiveető helyi lakos tehergépkocsival hátramenetben elütötte az uttest szélén álló majoros Pálné 71 éves nyugdíjas szandai lakost, aki a helyszínen meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint Horváth Sándor figyelmetlenül tolatott.

Abony külterületén Budaházi Györgyné 35 éves vegyésztechnikus budapesti lakos személygépkocsijával elütötte Habony Andrásné 20 éves óvonó abonyi lakos által az uttest szélén tolt gyermekocsi, amelyben az öthónapos Anita nevű kisgyermek olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy az orvosi rendelőben meghalt. A rendőrség Budaházi Györgyné vezetői engedélyét bevonta, a vizsgálatot megkezdte.

Szabolcs megyében Tiszavasvár belterületén egy személygépkocsi elütötte Blaskó János 7 éves tanulót, aki olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy kórházba szállítás után meghalt. A vizsgálat eddigi adatai szerint a kisfiú féktávolságon belül szaladt a személygépkocsi elé.

/folyt.köv./
16.25 rj

-31-

16⁵⁰/_{3P}

bb. 46. /halálos balesetek... 1. folyt./rj

a Lenin kohászati művek hőtechnikai építő és szigetelő vállalatának miskolci telepén munkavégzés közben egy 150 méter magas kémény tetejéről lezuhant és a helyszínen meghalt glózik józsef 35 éves villanyszerelő, nagyszénási lakos. a baleset vizsgálatát szakértő bevonásával folytatja a rendőrség.

hajdu megyében kabai lakásának udvarán a kocsiba befogott lovak megvadultak, pálfy károly 68 éves nyugdíjas a lovak közé esett, és olyan súlyos sérülést szenvedett, hogy a helyszínen meghalt.

tolna megyében hidas külterületén egy személyvonat halálra gázolta farkas erzsébet 76 éves bonyhádi lakost. a baleset vizsgálatát a rendőrség megkezdte. /mti/

bb. 47. kiállítás szovjet folyóiratokból

t/kj/rj dg hgy

1981. november 10.

szovjet folyóiratokból nyílt kiállítás kedden a budapesti józsef attila művelődési központban. a szovjetunióba megjelenő kiadványokat népszerűsítő bemutatót évente más-más fővárosi munkáskörletben rendezik meg. ez alkalommal az angyalföldi művelődési ház ad otthont a mintegy négyszáz kiadványnak. a válogatásban egyaránt helyet kaptak a természet- és a társadalomtudományokat népszerűsítő folyóiratok, a művészeteket bemutató heti és havi lapok, valamint a legkisebbek érdeklődésére számot tartó kiadványok.

a mezőgazdasági és a kultúra külkereskedelmi vállalat közös kiállításán bemutatott kiadványok - amelyeket november 14-ig tekinthetik meg az érdeklődők - a posta központi hírlapirodánál megrendelhetők. /mti/

bb. 48. bkv-közlemény

1/rj dg hgy

1981. november 10.

a bkv értesíti az utazóközönséget, hogy november 12-én 8.00 órától kb 14.00 óráig - felsővezeték karbantartási munkák miatt - a gödöllői hév vonalán kerepestarcsa-felső és gödöllői végállomás között - hívó viteldijjal - vonatpótló autóbuszokat közlekedtet. kerepestarcsa felső és mogoród állomások között a vonatok egy vágányon közlekednek. a gödöllői utazóknak a vonatpótló autóbuszokra kerepestarcsa felső állomáson kell átszállni. a vonatpótló autóbuszok gödöllői erzsébetpark megállóhelyen nem áll meg. /mti/

-32

16.30 rj

17¹⁵
37

bb. 49. tóték újra színpadon

i/-gi/rj dg hgy

1981. november 10.

tóték ismét a színpadon; örkény istván drámáját mutatja be pénteken az ódry színpadon a színház- és filmművészeti főiskola székely gábor rendező-tanár vezette osztálya. a vizsgaelőadásán az örnagy szerepében derzsi jánost, tótéban árdelán lászlót láthatja a közönség.

a darab ősbemutatója 1967-ben volt a thália színházban. a kazimir károly rendezte előadásán az örnagyot somogyvári rudolf, tótot nagy attila játszotta. a nagy sikert aratott tragi-komédiát 1969-ben filmesítette meg fábrí zoltán. ebben a változatban az örnagyot latinovits zoltán, tótot sinkovits imre személyesítette meg. a hetvenes években kezdte meg világkarrierjét örkény istván műve: ezidáig 21 ország 100 színpadán mutatták be. budapesten néhány éve tűzte ismét repertoárjára a thália színház, harsányi gáborral és nagy attilával a főszerepekben. /mti/

-.-

bb 50. idejében elvetettek csongrádban

tób/um kz hgy

1981. november 10.

csongrád megye gazdaságai teljesítették az őszi vetés-előirányzatukat: több mint százezer hektár búzát, árpát, rozsot és repcét vetettek. jó eredménnyel zárult a termésmelés. az 5000 hektáros szegedi tájkörzetben mindenütt háromszor, helyenkint pedig négyszer szedték a fűszerpaprikát, ami ritkán fordul elő. a bokrokra maradt utolsó piros terméseket is sikerült megmenteni. még a fagyok beköszöntése előtt leszedni. a háromszori négyszeri szedés sok kézi erőt követelt ugyan, de megérte a fáradságot, mert sokezer mázsa kifogástalan minőségű paprikát takarítottak be terven felül a kedvező időjárás jóvoltából.

egyenletes ütemben, kapkodás nélkül dolgoztak a kukoricakombájnok és kedden a kései érésű fajták termésének az utoljára aratás-csépeletét, vitték fedél alá. a napsütésben bővelkedő hozású őszenek köszönhető, hogy a tavalyinál 6-8 százalékkal alacsonyabb nedvességtartalmu tengerit takaríthattak be, sokkal kevesebb üzemanyag felhasználásával száríthatták meg a termést, mint az átlagos évszámú esztendőknél. az öt és félezer hektáron termelt cukorrépa szedésének ugyanacsak a végéhez érkeztek. szakemberek megállapítása szerint jó az idei répatermés és mivel tiszták, sártól mentesek a cukorrépa, ez nagy könnyebbséget jelent a szállításhoz és a feldolgozáshoz egyaránt. /mti/

17.40/um

- 33 -

18¹⁵
37

bb 51. befejezték a kukorica betakarítását az ikr-gazdaságok

ber um kz hgy

1981. november 10.

kedden, a múlt évinél tíz nappal korábban, befejezték a kukorica betakarítását az ikr taggazdaságai. együttesen 222 000 hektáron termelték az idén ezt a fontos takarmánynövényt. a rendszerhez tartozó 224 nagyüzem zöme példásan szervezte meg a munkát, s a tavalyinál több üzemben alkalmazták a rendszer új nedves betakarítási és tárolási technológiáit. 138 000 tonna kukoricát raktároznak ilyen módon, ez pedig több mint 3000 tonna tüzelőolajat tett feleslegessé. emellett az ilyen kukorica tápértéke jelentősen növekszik, és ez az állattenyésztésben újabb költségmegtakarítást jelent majd. /mti/

-.-

bb52. felhasználható 19.15 órától!

sarokasztal az angelikában

t gi um dg hgy

1981. november 10.

hernádi gyula új könyvét, a kiáltás és kiáltás-t mutatta be kedden a radnóti miklós színpad amiről beszélnek sorozatában az angelika eszpresszóban. a szerzői estet szentpál mónika szerkesztette, közreműködött márkus lászló, korompay vali és huszár lászló.

a presszóban havonként egyszer összetolt „sarokasztal”-nak eddig számos író, költő, műfordító és irodalomtörténész vendége volt, legutóbb mézei andrást kérdezhették az olvasók. a továbbiakban simonffy andrás, miskolczi miklós, sebeők jános és kálnoky lászló keresi fel a sarokasztalt. az évad utolsó szerzői estjét áprilisban tartják. ekkor azt az író-t látják vendégül, akit a közönség leginkább látni, hallani akar. /mti/

-.-

bb 53. felhasználható 19.15 órától!

bemutató a radnóti miklós színpadon

t gi um hgy

1981. november 10.

emberség címmel mutatta be új műsorát a radnóti miklós színpad vers- és prózamondó köre. a sármándi páál szerkesztette műsorban a xx. század embere szólalt meg, erősítve, s tagadva az emlékezés, a szerelem, a barátság, a szabadság érzésvilágát. a tételek középpontjában az ember, az emberség fogalma áll.

/folyt.köv./

- 34 -

17.53/um

1820

bb 53. /bemutató a radnóti...folyt./um

az előadást, a korábbi hagyományoknak megfelelően a színész és versmondó, bánffy györgy rendezte. a műsorban a xx. század magyar és külföldi írói kaptak helyet, így baranyi ferenc és simon istván, örkény istván, kassák lajos, valamint vaszilij suksin, oriana fallaci.

a két évvel ezelőtti alakult verses prózamondó kör évente kétszer mutatja majd be produkcióját a radnóti miklós színpadon. ez a mostani műsor az első volt ebben az esztendőben.

a következő összeállítást nagy attila rendezzi. /mti/

-.-

bb.54. időjárásjelentés

tr/ig hgy

1981. november 10.

a meteorológiai intézet jelenti november 10., és, kedden este: hideg, szeles idő

várható időjárás az ország területén szerda estig: változóan felhős idő várható, számottevő havazás nélkül. az északi szél továbbra is erős, helyenként viharos lesz. tovább tart az évszakhoz képest hideg idő. a legmagasabb nappali hőmérséklet 2-7 fok között várható. /mti/

-.-

bb.55. a belföldi főszerkesztőség híreinek jegyzéke 14.00 órától zárásig

ig

1981. november 10.

31. bernát rózsza bucsuztatásának időpontja
32. magyar-osztrák vízminőségvizsgálat a nyugat-dunántúlon
33. konzum-expo a pécsi vásárocsarnokban
34. környezetkímélő agrotechnika a balaton környékén
35. tájékoztató a fogyasztási szövetkezetek tevékenységéről
36. művészeti naptárak
37. nemzetiségi könyvtárosok tanácskozása mohácson
38. dunántúli településtörténeti konferencia veszprémben

/folyt.köv./

21.00/ig

- 35 -

2110

bb.55. /a belföldi ... folyt./ig

39. bélyegárverés
40. tüzeléstechnikai szimpózium fonyódon
41. ülést tartott a borsod megyei idegenforgalmi bizottság
42. megindult a forgalom a marx-téri felüljárón
43. ankét a szárítók és hőtermelők karbantartásáról és energiatakarékos üzemeltetéséről zichyujfaluban
44. fotódokumentációs kiállítás az ndk kulturában
45. textil- és keramikumművész kiállítása ózdon
46. halálos balesetek
47. kiállítás szovjet folyóiratokból
48. bkv közlemény
49. tóték újra színpadon - az ódry színpadon
50. mezőgazdasági helyzetkép csongrádból
51. befejezték a kukorica betakarítását az ikr-gazdaságok
52. sarokasztal az angelikában
53. bemutató a radnóti miklós színpadon
54. időjárás
55. hírjegyzék

/mti/

- . -

készült az mti belföldi főszerkesztőségében

főszerkesztő: pásztor jános

szerkesztették: izzák erika
fehér péter
halasi györgy

21.00/ig

- 36 -

2120
2

- v é g e -

575 #